

Disputatio juridica inauguralis de obligationibus ex consensu

<https://hdl.handle.net/1874/341897>

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE

Obligationibus ex Consensu.

Q U A M,
PRÆSIDÈ DEO OPT. MAX.
Ex auctoritate Magnifici Rectoris,

D. JOANNIS LUYTS,

Philosophiæ Doctoris, ejusdemque Facultatis in Inclytâ Academiâ
Ultrajectinâ Professoris Ordinarii,

NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici consensu, Nobilissimæque
Facultatis JURIDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in UTROQUE JURE honoribus &
Privilegiis ritè, & legitimè consequendis,

Eruditorum Examine subicit

JOHANNES MOUCHON, DELPHENSIS,

Ad diem 13. Aprilis, horâ locoque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiæ
Typographi, clō lōc LXXXVIII.

Nobilissimis, Prudentissimis,
Consultissimis DOMINIS,

D. THEODORO ab HOGENDORP,
J. U. D. Serenissimi Principis Auriaci
Consiliario, & Rationum Magistro,
nec non Urbis & Dominii Steenbergæ
Satrapæ, &c. &c. &c. Tutori suo ho-
noratissimo.

D. GULIELMO ab HOGENDORP,
J. U. D. Florentissimæ Urbis Roterod-
amensis Scabino, ut & Territorii Prin-
celandiæ Prætori, aggerum Præfecto,
& Quæstori. Cognatis suis spectatissi-
mis, omni honore prosequendis,

Hanc disputationem Inauguralem
Devotissimo animo

Dicat ac consecrat

JOHANNES MOUCHON,

Auth. & Resp.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
OBLIGATIONIBUS
EX
CONSENSU.

THESIS I.

Utua contrahentium voluntas omnium
quidem contractuum universalis anima
& spiritus est, sed ut hi specie differant,
quidam rem, quidam solennia verba,
alii vero literas pro sua forma requirunt.
Hoc loco de illis acturi sumus, & qui-
dem cursim, qui solo constant consen-
su, apud omnes moratiores gentes æque
observati; uti sunt, emptio venditio,
locatio conductio, societas, mandatum, *in princ. Inst. de Oblig.
ex Consensu.*

I I.

Quum hujus consensus certa sint indicia, verba, literæ, nutus ipse, homo alter, qui alterius interpret esse potest; ac quandoque factum aliquod voluntatis intimæ signum sit; non mirum est inter absentes, nempe per epistolam, nuncium, hujusmodi obligationes contrahi. Eas quoque ad judicia bonæ fidei summo gradu pertinere, eo quod juris gentium sint, & pinguem naturam ob humana commercia possideant, ita ut ex æquo bono alter alteri id cogatur præstare, de quo nec dictum est, nec cogitatum, rectæ rationis esse videbatur. *V. Vinn. h. t.*

I I I.

Emtio venditio contractus est, quo merx pro certo pretio in alium transfertur: hæc perfecta quidem, ut primum de merce & pretio convenit, sed nondum consummata est, nisi re traditâ, & pretio numerato: unde per se videtur sequi, venditorem, qui tradendi potestatem habet, rem præcisè tradere debere; neque liberari, solvendo interesse, ac magis dare eum, quam facere oportere; quamvis multi DD. hac in parte dissentiant.

I V.

Patet insuper, res naturâ, gentium jure, vel civitatis legibus commercio exemptas, frustra emi vendi, quum transferri nequeant: præterea emptione perfectâ, ei invito adversario renunciari non posse, imo nec cum arrharum jacturâ, aut earum duplicatione; *arg. l. 5. C. de oblig. & act. l. 3. C. de rest. vend. l. 1. & 2. C. quando lic. ab emp. disc.* aliud de arrhis dicendum, ubi quis emptionem venditionem institutam & celebrandam recusat perficere, vel adimplere, *V. princ. Inst. de empt. vendit.*

V.

Permutatio, quâ merces ejusdem speciei, ex reciproco placito, vice mutuâ funguntur, veluti, si arma cum armis, libri cum libris forte commutentur, non est emptio venditio dicenda, quum in illâ emptor à venditore, pretium à merce non possit distingui; quod tamen non impedit, quo minus antiquæ permutationes variarum specierum, citra nunciamos, emptiones, venditiones fuerint; nam unum animus suæ rei distrahendæ venditorem, alium animus alienæ rei habendæ emptorem fecit: *V. eund. Vinn. egregiè ex doctissimo Salmasio differentem eod. tit. Inst.*

V I.

Locatio Conductio id agit, ut pro usu alienæ rei vel operæ certa merces præstetur: Locator est, qui, mercede constitutâ vel rem utendam alicui concedit, vel in operis præstandis se offert: Conductor autem, qui hoc casu rem utendam accipit, vel in operis placitum offerentis suscipit, *l. 13. §. 1. ff. locat. Conducti*: Operarum igitur, quæ mercede æstimari non solent, sed remuneratione, vel honorario compensantur, ut in Advocatis, Medicis, Philosophis, & aliis, qui ingenio, fide, eloquentiâ, liberali arte Rei publicæ profunt, nulla est locatio: & quia pecunia numerata hodie omnium rerum, quæ in commercio, sunt, communis æstimatio est, recte placuit, non absolutè in rebus fungibilibus, sed in nummis rerum & operarum mercedem poni. *l. 1. §. 9. ff. depos. l. 5. §. 2. ff. de præscr. verb.*

V I I.

Affinis est huic contractui Emphyteusis, ubi prædium à Domino perpetuò fruendum traditur, sub certâ pensione singulis annis solvendâ. *§. 3. Inst. de locat. Cond. l. 1. ff. si ager vectig.*

6 DISPUTATIO JURIDICA

vectig. In hac emphyteuta, infcio & invito Domino, donandi, permutandi facultatem habet, *Nov. 7. Cap. 1. 16. & l. 71. §. ult. ff. de legat. 1.* non autem vendendi, nisi oblatâ prius Domino emendi prærogativâ, quâ ille intra duos menses uti potest; *juxta l. 3. de jure emphyteut.* quamvis apud nos vendendi, ut donandi, facultatem habeat, solo jure retractus Domino, intra annum, ex quo venditionem scire cepit, salvo. *Neostad. supr. cur. Holl. decis. 39. Consuet. Rhen. art. 40.* Sed ea omnia ex jure civili, & speciali more, non gentium.

V I I I.

Societas inter aliquos, res aut operas communicat, in commune lucrum; *l. 1. Toto tit. ff. pro Socio.* quæ proinde vel in bonis universis, vel eorum parte, vel in certa negotiatione, vel in una quadam re constare potest, *l. 5. in pr. ff. eod.* Qui in communionem incidunt, absque voluntario consortio, vel qui commune lucrum non habent pro fine, hunc contractum inter se non ineunt.

I X.

Partes lucri & Damni possunt inter socios esse inæquales, si ita convenerit, quamvis par omnium collatio sit, ut ex adverso æquales, ubi collatio est impar; *§. 1. 2. Inst. de societ. l. 30. in fin. ff. pro socio, l. 1. C. eod.* sed si nihil dictum sit, postulat æquitas, ut quisque pro collatæ sortis ratione, lucrum habeat, *arg. l. 6. & l. 80. ff. eod.* Iniqua vero Leonina societas, ex qua socius unus solum damnum absque lucro expectat. *l. 29. §. 2. ff. eod.*

X. Datur

X.

Datur hujus contractus præ cæteris proprietas, quod ab eo, postquam res integra esse desiit, & jam rerum vel operarum vera collatio & communicatio sit facta, unius voluntate mutarâ possit recedi: §. 4. *Inst. de societ. l. 63. in pr. ff. cod.* & hæc quidem introducta ex tacita gentium lege, ut discordiæ, quæ facile inter non consentientes excitentur, hoc modo præcaveantur. Recessus tamen hic injuriâ carere debet, nisi renunciâns velit esse damni particeps, sed non lucri. *d. §. 4. Inst. & l. 65. §. 3. 5, 6. ff. pro socio.*

X I.

Mandatum ultima ex contractibus obligatio est, consensu inita, quo aliquid gratis gerendum committitur, & suscipitur. *l. 1. & tot. tit. ff. & C. mandat.* Suscipientis onus est, rem consummare, Mandantis, suscipientem indemnem servare. Huic actio directa, illi contraria tribuitur. Quod mandatarii tantum gratia interpositum est, mandatum videtur, reverà tamen solum consilium est, neuriquam obligatorium. *l. 47. ff. de R. J. junct. l. 2. §. ult. ff. h. r. §. 6. Inst. eod.* nisi consultor indemnitatem promittat, consultum de futuro lucro certum reddat; vel nominatim tertii gratiâ mandet. *l. 6. §. 4. 5. l. 32. in pr. ff. mand. §. 6. Inst. eod.*

X I I.

Uti mandatarius non excedit fines mandati, nisi suo periculo, & amissâ actione de impensis contrariâ; *l. 5. & l. 33. & l. 36. §. 2. ff. mandati, l. 12. C. eod.* ita mandanti conceditur,
ut

8 DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS.

ut possit, absque mutuo consensu, re tamen integrâ, suum
mandatum revocare. §. 9. *Inst. eod. l. 12.* §. *pen. l. 15. ff. eod.*
Imò, post quam res integra esse desiit; quamvis tunc manda-
tarius ex ante gesto habeat actionem mandati, ut, quod
propter mandatum sibi abest, consequatur, ne officium suum
sibi sit damnosum. *l. 15. & l. 26. ff. eod.*

F I N I S.

